БЪЛГАРИТЕ В ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ (100 ГОДИНИ ПРЕДИ И СЛЕД НЬОЙ)

Сборник с доклади

BULGARIANS IN THE WESTERN BALKANS (100 YEARS BEFORE AND AFTER NEUILLY)

Collection of papers

Издава се със съдействието на Фонд "Научни изследвания" към Министерството на образованието и науката (Договор № КП-06-Н30/5 от 13 декември 2018 г.)

Published with the assistance of the Bulgarian National Science Fund at the Ministry of Education and Science (Contract No. KΠ-06-H30/5 of 13 December 2018)

- © Авторски колектив, 2023
- © Александър Гребенаров, Йорданка Гешева съставители, 2023
- $\ \ \, \mathbb C$ Институт за исторически изследвания Българска академия на науките, 2023

Рецензенти: Проф. д-р Росица Стоянова, доц. д-р Ангел Джонев

ISBN 978-954-2903-76-5

- © Group of authors, 2023
- © Aleksandar Grebenarov, Yordanka Gesheva compilers, 2023
- © Institute for Historical Studies Bulgarian Academy of Sciences, 2023

Reviewers: Prof. Rocitsa Stoyanova, PhD, Assoc. Prof. Angel Dzhonev, PhD

ISBN 978-954-2903-76-5

ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

INSTITUTE FOR HISTORICAL STUDIES BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

БЪЛГАРИТЕ В ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ (100 ГОДИНИ ПРЕДИ И СЛЕД НЬОЙ)

Сборник с доклади от научна конференция (9 ноември 2020 г.) и национална кръгла маса (30 ноември 2022 г.), проведени в София

BULGARIANS IN THE WESTERN BALKANS (100 YEARS BEFORE AND AFTER NEUILLY)

Collection of papers from a scientific conference (November 9, 2020) and a national round table (November 30, 2022) held in Sofia

Сборникът е издание на Института за исторически изследвания при Българска академия на науките по проект "Българите в Западните Балкани (100 години преди и след Ньой)" към Фонд "Научни изследвания" – Министерство на образованието и науката (Договор № КП-06-Н30/5 от 13.12.2018 г.). Той съдържа доклади от два форума – научна конференция "Българите в Западните Балкани (100 години преди и след Ньой)", проведена на 9 ноември 2020 г., и национална кръгла маса "Българското културно-историческо наследство в Западните Балкани – актуални проблеми", състояла се на 30 ноември 2022 г. И двата форума са проведени в София.

The collection is a publication of the Institute for Historical Studies at the Bulgarian Academy of Sciences under the project "Bulgarians in the Western Balkans (100 years before and after Neuilly)" funded by the Bulgarian National Scientific Fund, Ministry of Education and Science (Contract No. KΠ-06-H30/5 of 13.12.2018). It includes papers from two forums: a scientific conference "Bulgarians in the Western Balkans (100 years before and after Neuilly)", held on November 9, 2020, and a national round table "Bulgarian cultural and historical heritage in the Western Balkans – current issues", held on November 30, 2022. Both forums were held in Sofia.

Редакционна колегия: Проф. д-р Йорданка Гешева, отговорен редактор Доц. д-р Александър Гребенаров Доц. д-р Георги Н. Георгиев

Editorial board:

Prof. Yordanka Gesheva, PhD, edirtor-in-chief Assoc. Prof. Alexandar Grebenarov, PhD

Assoc. Prof. Georgi N. Georgiev, PhD

ПОНЯТИЕТО "ЗАПАДНИ БАЛКАНИ" МЕЖДУ ИСТОРИЯ И ГЕОПОЛИТИКА*

Георги Н. Георгиев**

THE CONCEPT OF "WESTERN BALKANS" BETWEEN HISTORY AND GEOPOLITICS

Georgi N. Georgiev

The study is based on a conceptual diplomatic document from the archives of Austria-Hungary. It is an extensive report from the Prizren Consul Friedrich Lipich to the Foreign Minister Count Andrássy, sent in connection with the separation of the Kosovo Vilayet from the Ottoman Empire and the upcoming military outcome of the Bulgarian national question within the complex Eastern Question. Although dated March 17, 1877, with its messages the document sounds relevant even today, especially as regards the problem of the Bulgarian cultural and historical heritage in the Western Balkans. It could quite definitely be said that the authentic, original matrix of the "Western Balkans" is visible in Lipich's report. The projections outlined by Lipich almost a century and a half ago were carried out not only by the former Austria-Hungary, but by every Great Power, both from the West and from the East, whose interests at one time or another became leading in the Balkans, within a corresponding international order and status quo.

Nowadays, the "optimal" version of these projections in Macedonia and in the Western Balkans space in general is that there are no Bulgarians, or if there are, they should be as few and as inconspicuous as possible. Such a fate – cultural, historical, and even physical – of the Macedonian (Western) Bulgarians was being prepared and it continues to be prepared and fulfilled. In some places it has succeeded, in some – not yet, in others – to a large extent.

Therefore, it is all the more necessary to know, assess and explain the persistent different narratives and projections that collide with our own collective

^{*} Изследването е осъществено в рамките на проект към Фонд "Научни изследвания" – Министерство на образованието и науката (Договор № КП-06-Н30/5 от 13 дек. 2018 г.) "Българите в Западните Балкани (100 години преди и след Ньой)".

^{**} Георги Н. Георгиев – доц. д-р, Институт за исторически изследвания при Българска академия на науките. Имейл: georgi_georgiev.1971@abv.bg [Georgi N. Georgiev – Assoc. Prof., PhD, Institute for Historical Studies – Bulgarian Academy of Sciences. E-mail: georgi_georgiev.1971@abv.bg]